

Nordkapp kommune
v/ kommuneplanleggeren

Høring Områderegulering Nordkapp-halvøya

På bakgrunn av enstemmige vedtak i styremøte 20.08 og 28.08 2018 samt i medlemsmøtet 27.08 2018 oversender Nordkapp og omegn turlag med dette høringsuttalelsen til nytt forslag til Områdeplan for Nordkapphalvøya med høringsfrist 02.09 2018. Uttalelsen vår bygger på grundige diskusjon og mange innspill fra medlemmene i turlaget.

Nordkapp og omegn turlag, som del av Den Norske Turistforening, har som formål å arbeide for et aktivt og inkluderende friluftsliv for alle, sikre adgang til natur- og friluftsområder og ta vare på friluftslivskulturen. På Nordkapphalvøya har vi etablert og vi vedlikeholder infrastruktur som hytte og stier, samt er arrangør av mange ulike friluftsansatte.

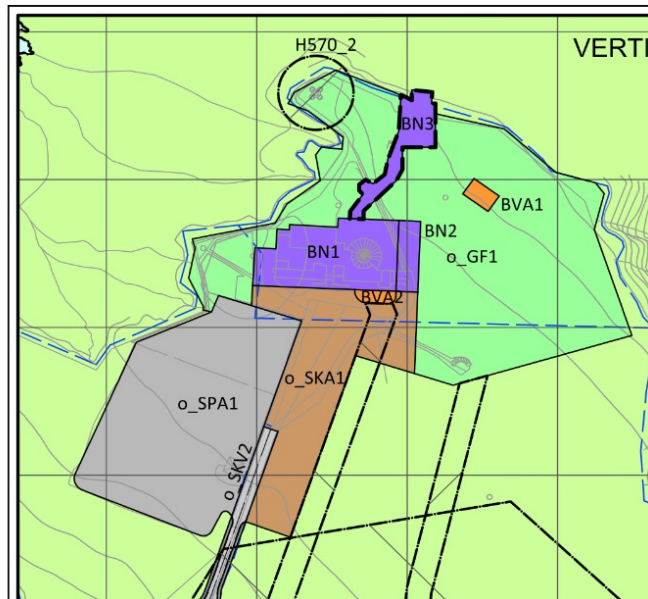
Nordkappfjellet er et helt spesielt utmark- og friluftsområde som trenger å bli forvaltet av offentlig myndighet til fellesskapets beste. Sivilombudsmannen har allerede i 1992 konkludert med at Nordkapp-plataet er utmark og siden er det stadfestet flere ganger, seinest av Miljøverndepartementet i brev til Nordkaps Vel i 2011¹. Vi støtter derfor utsagnet på side 75 i saksfremlegget til Fast utvalg for plansaker i sak 14/18: *"Offentlig tilgjengelighet til utmarka rundt Nordkappfjella sikres gjennom offentlig eieform"* (s. 75). Det er nettopp friluftsopplevelsen (utsikten fra Nordkapp og vandringen på de nordligste fjellene) som utgjør den store tiltrekningen på både lokale og tilreisende besøkende. Med rundt 270 000 registrerte besøkende i friluftsområdet i 2017 danner nettopp friluftsopplevelsen grunnlag for en naturbasert turisme som krever et særlig, og kompetent, fokus på ivaretagelse av naturmangfoldet, tilgangen til naturområdet samt tilrettelegging slik at Nordkappfjellet og de nærliggende naturområdene ikke ødelegges og forringes av slitasje og forurensning. Dessverre belastes området i dag med stor slitasje og forurensning til skade for både plante- og dyrelivet.

Friluftslivet er en viktig leverandør av trivsel, bolyst, folkehelse og identitet i Nordkapp-samfunnet. I forståelsen av hvem som inngår i begrepet "friluftsfolket" er derfor både lokale og tilreisende besøkende av våre natur- og utmarksområder inkludert. Friluftslivet er en stor bruker av Nordkappfjellet ved siden av eksterne kommersielle eiere og drivere av bygningene på Nordkapp plataet.

---

¹ Miljøverndepartementet i brev til Nordkaps Vel av 23. november 2011

Nordkapp og omegn turlag er bekymret over at Nordkapp kommune i planutkastet i for liten grad har vektlagt betydningen og ansvaret som påhviler kommune som friluftsmyndighet innenfor planområdet. Dette myndighetsansvaret må legges til grunn ved tilrettelegging for en bærekraftig naturbasert Nordkapp-turisme. Til tross for myndighetsansvaret synes det som at Frilufsloven er systematisk tilsidesatt. Gjennom planlegging har kommunen ansvar for å sikre en lokal bærekraftig forvaltning av naturen på Nordkapphalvøya for dagens og fremtidige generasjoner. Nordkapp og omegn turlag ber Nordkapp kommune igangsette utarbeidelse av en forvaltningsplan for Nordkapphalvøya. I tillegg er det behov for at Nordkapp kommune bygger opp en kommunal friluftslivsforvaltning.

1. Nordkappfjellet bør reguleres som "friluftsområde" heller enn "friområde"

I bestemmelsene kap. IV.3.1 Friområde (o_GF1) heter det:

- a) Området er avsatt til offentlig friområde.

Nytt forslag: Området er avsatt til friluftsområde.

Nordkapp og omegn turlag argumenterer for å definere dette område som "friluftsområde". Formålet "friområde" brukes til å fastsette grønne arealer som forutsettes ervervet, eiet og opparbeidet av kommunen til allmenn bruk og opphold. Friområdet skal således være offentlig og verken i kommuneplanens arealdel eller i reguleringsplan kan friområde være privat. Grunneier har rådigheten over friområdet så lenge det ikke er ervervet eller det er inngått langsiktig leieavtale for området. Grunneier kan imidlertid ikke gjøre tiltak i området som vil være i strid med arealbruksformålet. På dette arealet på Nordkapp har grunneier festet bort arealet til en kommersiell aktør som ikke ivaretar en forsvarlig eller kompetent forvaltning av friluftsområdet

Turlaget mener "friluftsområde" er riktig bruksformål på dette arealet. Dette begrunnes ut fra en solid dokumentasjon fra alle myndighetsnivå som bekrefter at forvaltningen av Nordkappfjellet er hjemlet i Frilufsloven. Særlig viktig er det for alle brukerne av friluftsområde at Frilufslovens § 14 hjemler innkreving av avgift til friluftsområder, hvor

Nordkapp kommune i 2014 innvilget løyve for innkreving av denne på Nordkapp. I forbindelse med planlegging av arealbruk og tiltak innenfor planområdet o_GF1 er det derfor viktig at bestemmelsene støtter opp om forutsetningen om at tiltak på området *skal være til fordel for friluftsfolket*.

I bestemmelsene kap. IV.3.1 Friområde (o_GF1) heter det:

- d) Det tillates gangveier, plasser, møblering, og andre mindre tiltak som tilrettelegger for naturopplevelse og turisme.

Nytt forslag: Det tillates gangveier, plasser, møblering, og andre mindre tiltak som tilrettelegger for friluftsliv, naturopplevelse og turisme.

Nordkapp og omegn turlag ser det som særdeles viktig å sikre offentlig forvaltning av dette friluftsområdet. Det vil si at et offentlig organ må ivaretar innkreving av avgift til området samt ha ansvar for forvaltningen. Adgangen til å kreve avgift er forbeholdt "eier eller bruker" av det opparbeidede friluftsområdet, jfr Friluftsløven §14. Eier er Finnmarkseiendommen og en juridisk forståelse av *bruker* konkluderer med den som fester det aktuelle friluftsområdet². Det er derfor sentralt at Nordkapp kommune enten blir eier eller fester av friluftsområdet på Nordkapp.

I plan og bygningsloven fremkommer det at regulering til friluftsområde gir ikke eiere (Finnmarkseiendommen) rett til å kreve innløsning (jf pbl 1985 §25, nr. 6). Det er altså ingen innløsningsrett eller rett til erstatning ved regulering til friluftsområde. Dette muliggjør at Nordkapp kommune kan bli eier av friluftsområdet på Nordkapp uten å betale et pengebeløp.

Som eier eller fester av friluftsområdet vil Nordkapp kommune kunne tildele løyvet til eget organ for å forvalte friluftsområdet på Nordkapp. Dermed vil forvaltningen av inngangsbilletten til friluftsområdet forvaltes lokalt.

2. Det er behov for et eget informasjons- og servicebygg for friluftsområdet. Aktuell plassering er i nedkanten av biloppstillingsplassen.

Nordkapp og omegn turlag har ikke registrert argumenter som viser behov for utvidelse av dagens Nordkapphall. Det er i tillegg behov for å diskutere hva som er en forsvarlig samtidighetsfaktor, det vil si hvor mange mennesker som skal være på Nordkappfjellet samtidig. Turlaget er på bakgrunn av dette ikke enig i en utvidelse av Nordkapphallen.

Det er imidlertid registrert et stort behov for et offentlig tilgjengelig informasjons-, beredskaps- og servicebygg hvor besøkende til friluftsområde kan søke ly for vær og vind, få informasjon og gå på do. På denne måten vil sikkerheten ivaretas uavhengig av om den

---

² Tranø, MF (2018) Adgangen til å kreve avgift for tilgang til friluftsområder. JUS399 Masteroppgave Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen, s. 17-19.

kommersielle driveren holder Nordkapphallen åpen eller ikke. Særlig er dette viktig om vinteren når stadig flere små grupper ankommer fjellet, ofte sammen med lokale opplevelsesbedrifter.

Nytt forslag: Det avsettes i planen et areal i nedkanten av dagens biloppstillingsplass til et offentlig informasjons- og servicebygg. Kriterier for en slik bygning er at den utformes naturtilpasset og arkitekttegnet for å gli inn i terrenget, og at den må romme ca 200 personer.

3. Timebasert utfartsparkering på Nordkapp Friluftsområde

Turlaget er helt enig i planens vurdering at dagens parkeringsordning må deles i tre, hvor 1) Adgangsavgift etter løyvet 2) Parkeringsavgift 3) Inngangspenger til Hellen (s. 8 i sak 14/18) skilles. I dagens inngangsbillett til friluftsområdet er parkering inkludert i prisen, selv om du ankommer uten bil. Dette oppfatter vi som både urettferdig og ukorrekt. Vi mener derfor det er helt nødvendig å etablere et selvstendig offentlig parkeringsreglement på Nordkapp hvor parkeringen ikke er inkludert i en obligatorisk felles inngangsbillett til friluftsområdet. En viktig tilrettelegging for friluftsfolket på Nordkapp er å innføre timebasert utfartsparkering. Dette vil også forhindre uønsket langtidsopphold og overnattinger på parkeringsplassen, samt i friluftsområdet forøvrig.

I bestemmelsene IV.2.5. Parkering (o_SPA1) heter det:

- a) Området er avsatt til offentlig parkering

Nytt forslag: Området er avsatt til offentlig parkering og skal inngå i kommunens parkeringsreglement.

- b) Parkeringen skal være avgiftsbelagt og tidsavgrenset.

Denne bestemmelsen mener vi er altfor upresis. Dagens parkeringsordning kommer innenfor denne formuleringen.

Nytt forslag: Parkeringen skal være timebasert. Parkeringsavgiften bestemmes i kommunens parkeringsreglement.

4. Rasteplass på parkeringen til Knivskjelodden vil skape problem for utfartsparkering

Nordkapp og omegn turlag mener at det ikke er behov for en rasteplass sammen med utfartsparkeringen til Knivskjelodden. Vandringen til Knivskjelodden er svært populær og en rasteplass vil invitere spesielt bobiler til lengere oppholdstid. Dette vil ta opp plassen for de som trenger parkering for å gå på tur. Dette er svært negativt for friluftslivet. Ingen kan være uenig i at et do hadde vært fint å ha her.

Selv om det i Kap IV.2.1 Fellesbestemmelser heter at b) *Områdene tillates ikke benyttet til langtidsparkering og overnatting* er dette en bestemmelse som er vanskelig/umulig å håndheve. Området er veldig attraktivt for langtidsopphold. Derfor må området tydelig merkes som parkeringsplass.

Det må tas med i bestemmelsene at før tiltak må det utarbeides en detaljreguleringsplan.

V.1.9. Båndlegging etter lov om naturvern (H720_1)

H720_1: Verneområdet på Nordkapphalvøya

Nytt forslag:

- a) Det tillates ikke privat flyging over verneområdet. Dette inkluderer også flyging med droner. Landing med privat helikopter i området er forbudt.***

Vi imøteser at våre kommentarer og forslag blir tatt til etterretning i det videre planarbeidet.

Med vennlig hilsen

Nordkapp og omegn turlag